

Warszawa, 23 czerwca 2016 r.

Opinia

do ustawy o Radzie Mediów Narodowych (druk nr 211)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa określa zadania, kompetencje i organizację Rady Mediów Narodowych, zwanej dalej „Radą”, oraz zasady i tryb powoływania jej członków.

W świetle przyjętych rozwiązań Rada ma być organem właściwym w sprawach powoływania i odwoływania składów osobowych organów jednostek publicznej radiofonii i telewizji oraz Polskiej Agencji Prasowej oraz w innych sprawach określonych w ustawie. W skład Rady wchodzi 5 członków, z których 3 członków wybiera Sejm, a 2 członków powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa określa wymogi, jakie musi spełniać osoba, aby zostać członkiem Rady, a ponadto przewiduje, że członkostwa w Radzie nie można łączyć z:

- 1) pełnieniem funkcji w organie władzy wykonawczej;
- 2) członkostwem w organie jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) zatrudnieniem w administracji rządowej lub samorządowej;
- 4) zatrudnieniem w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) członkostwem w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji lub zatrudnieniem w jej biurze.

Ponadto członkiem Rady nie może być osoba posiadająca udziały albo akcje spółki lub w inny sposób uczestnicząca w podmiocie będącym dostawcą usługi medialnej lub producentem radiowym lub telewizyjnym.

W ustawie sprecyzowano także przypadki, w których następuje wygaśnięcie członkostwa w Radzie.

Członkowi Rady przysługuje miesięczne wynagrodzenie w kwocie przeciętnego wynagrodzenia, a w przypadku Przewodniczącego Rady – półtorakrotności przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015 r. poz. 748, 1240, 1302 i 1311), a także zwrot kosztów podróży związanych z pełnieniem tych obowiązków.

Ustawa nakłada na Radę obowiązek przedstawiania corocznie do 31 marca Sejmowi, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesowi Rady Ministrów oraz Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji, a także podawania do publicznej wiadomości, pisemnej informacji o swojej działalności w poprzednim roku. Wymienione podmioty mają prawo zgłaszania uwag do przedstawionej informacji, a Rada jest obowiązana ustosunkować się do tych uwag.

W świetle przyjętych rozwiązań obsługę administracyjno-organizacyjną Rady będzie zapewniała Kancelaria Sejmu. Koszty funkcjonowania Rady obejmujące wydatki na pokrycie świadczeń przysługujących członkom Rady oraz koszty związane z obsługą administracyjno-organizacyjną mają być pokrywane z budżetu państwa ze środków, których dysponentem jest Szef Kancelarii Sejmu.

Przedmiotowa ustawa wprowadza także zmiany w ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2016 r. poz. 639), które polegają w szczególności na zmianie zasad powoływania i odwoływania członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji działających w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa. Ustawa eliminuje kompetencje ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w zakresie wyboru składów rad nadzorczych i zarządów istniejących spółek publicznej radiofonii i telewizji i przyznaje je Radzie Mediów Narodowych. Ponadto eliminuje kompetencje Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie powoływania członków rady programowej publicznej radiofonii i telewizji przyznając je Radzie Mediów Narodowych.

Niezależnie od powyższego sprawozdania ze sposobu wykorzystania określonych środków finansowych przez publiczną radiofonie i telewizję mają być także udostępniane Radzie Mediów Narodowych.

Zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 31 lipca 1997 r. o Polskiej Agencji Prasowej (Dz. U. Nr 107, poz. 687 i z 2007 r. Nr 7, poz. 47) polegają na przekazaniu kompetencji Rady Nadzorczej w zakresie powoływania i odwoływania członków zarządu, w tym prezesa

zarządu, Radzie Mediów Narodowych. Ponadto rada nadzorcza będzie powoływana przez Radę Mediów Narodowych zamiast walnego zgromadzenia. Rada Mediów Narodowych ma także powoływać i odwoływać członków Rady Programowej Polskiej Agencji Prasowej S.A.

Ustawa wprowadza także zmianę w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), która zwalnia od tego podatku kwoty stanowiące zwrot kosztów przysługujący członkom Rady Mediów Narodowych.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 19, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 21. posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2016 r. w efekcie rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o Radzie Mediów Narodowych oraz o zmianie niektórych ustaw (druk nr 592).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się w dniu 10 czerwca 2016 r. na posiedzeniu Sejmu. Następnie projekt został skierowany do dalszych prac do Komisji Kultury i Środków Przekazu. Efekt tej pracy został zawarty w sprawozdaniu wymienionej Komisji (druk nr 610). W odniesieniu do przedłożenia poselskiego projekt uległ zmianom. Między innymi zrezygnowano z propozycji uchylecia art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji, który nakłada na Krajową Radę Radiofonii i Telewizji obowiązek projektowania w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji. Zrezygnowano z ograniczenia liczby członków wchodzących w skład Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Zmieniono datę wejścia w życie ustawy – 14 dni od dnia ogłoszenia. Ponadto przyjęte zostały uwagi Biura Legislacyjnego.

W trakcie drugiego czytania na posiedzeniu Sejmu w dniu 21 czerwca 2016 r. zgłoszono 9 poprawek (2 zostały wycofane). W związku z powyższym projekt został ponownie skierowany do Komisji Kultury i Środków Przekazu w celu ich rozpatrzenia (druk nr 610-A).

Podczas trzeciego czytania na posiedzeniu Sejmu 22 czerwca 2016 r. poparcie uzyskało 5 poprawek. Poprawki te miały na celu między innymi:

- 1) doprecyzowanie zasad powoływania członków Rady przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;

- 2) wygaśnięcie mandatów dotychczasowych członków rad programowych publicznej radiofonii i telewizji;
- 3) zmianę daty wejścia w życie ustawy.

Nie uzyskały poparcia poprawki, które miały na celu zmianę zasad dotyczących ustalania składu Rady (w tym propozycja, aby w skład Rady wchodziło 5 członków wybieranych wyłącznie przez Sejm).

Za przyjęciem w całości projektu ustawy wraz z przyjętymi poprawkami opowiedziało się 227 posłów, 207 było przeciw, a 1 z posłów wstrzymał się od głosowania.

III. Uwagi szczegółowe

1. Art. 4 precyzuje, że kadencja członka Rady trwa 6 lat. Przepisy ustawy nie określają terminu od którego rozpoczyna się czas trwania kadencji.

Propozycja poprawki:

– w art. 4 po wyrazach „6 lat” dodaje się wyrazy „, licząc od dnia wybrania albo powołania ostatniego członka”;

2. Zgodnie art. 5 ust. 1 pkt 3 członkiem Rady może zostać osoba, która nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione z winy umyślnej. Przy określaniu tej przesłanki ustawodawca posługując się pojęciem „winy umyślnej” nawiązuje do terminologii „starego” Kodeksu karnego obowiązującego do 1 września 1998 r. Obecnie Kodeks karny posługuje się inną terminologią w tym zakresie. W związku z powyższym należy rozważyć zmianę tej przesłanki poprzez dostosowanie terminologii do obowiązującej regulacji. Niezależnie od powyższego wydaje się zasadnym rozważenie uzupełnienia tej przesłanki o wymóg niekaralności za umyślne przestępstwo skarbowe.

Propozycja poprawki:

– w art. 5 ust. 1 pkt 3 wyrazy „przestępstwo popełnione z winy umyślnej” zastępuje się wyrazami „umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe”;

Danuta Drypa

Główny legislator